

Elers -viesti

N:o 2 • Kesäkuu 2016

Nyt on juhlan aika! *Elersien sukuseura täyttää 20 vuotta*

Tervetuloa muistelemaan seuran syntyä ja sen eri vaiheita

Aika: lauantai 24.9.2016

Paikka: Suomen maatalousmuseo
Sarka, Vanhankartanontie 383, Loimaa
Osallistumismaksu aikuiset 20,- 7-12 v. 10,-
Ilmoittautumiskupongi sivulla 8.

Mahdollisuus tutustua museon Maatalouden aikänäyttelyyn, joka vie kävijän 3000 vuoden aikamatkalle. Voit tutustua näyttelyyn ennen sukutapahtumaa tai sen jälkeen. Näyttely on avoinna 10-17. Pääsylippu 4 euroa. Lapset 7-15v. 2 euroa.

Ohjelma:

- 11-11.30 Ilmoittautuminen
11.30-12.30 Lounas noutopöydästä
12.30-13 Sukutuotteiden ja arpojen myynti
13- n.15 Ohjelma salissa :
Yhteislaulu :
Varsinaissuomalaisen laulu
Avaussanat :
seuran 1. pj Reino Kaunisto, (taulu 422)
Kansanlauluja :
Anna-Maija Tiilkanen (taulu 1366)
ja Armi Haatanen
”Menneitä muistellen”:
Power Point- esitys
Eila Nummilan, (taulu 616) vetämänä
Vapaa sana muistelulle
Aale Tynnin runoja :
Aili Mäkinen (taulu 102)
Arpajaispääpalkinnon arvonta
Yhteiskuva ja kakkukahvit

n.15

Hyvät Elersläiset

Syksyllä 1996 kerääntyi noin 850 Elersläistä Loimaalle Hirvihoviin kuulemaan, mitä Juhani Viherviran tekemän sukututkimuksen myötä oli selvinnyt sukumme kehityksestä kantaisämme luutnantti Johan Elersin jälkeen. Lainatakseni rovasti Kaarlo Sovijärveä lausumaa " Tuo ihmeen tuuhea sukupuu", oli nyt siellä kaikkien nähtävillä ja siltä istumalta tehtiin päätös Elersien sukuseuran perustamisesta. Tuosta hetkestä tulee nyt syksyllä kulu-neeksi 20 vuotta ja sukuseura järjestää 24.9. seuran 20-vuotisjuhlan Loimaalla.

Näin juhlan aattona meidän täytyy todeta, että seuramme jäsenmäärä on pudonnut huolestuttavan alas. Onko niin, että tuo joukko, joka oli perustamassa seuraa on harventunut ja, että nuoria ei ole saatu kiinnostumaan yhteisestä asiastamme. Joten vetoankin teihin hyvät sukulaiset, että pyrkisimme saamaan nuorempia sukumme jäseniä mukaan, jotta voisimme varmistaa sukuseuran toiminnan jatkossakin. Toimintamme kannalta tärkein on kädessäsi oleva Elers-viesti ja sen tekeminen mahdollistetaan jäsenmaksutuloilla, joten jäsenmäärämme kehityksellä on ratkaiseva merkitys koko sukuseuran toimintaan.

Toivotan kaikille hyvää kesää ja toivon näkeväni salin täynnä 20-vuotisjuhlassa.

Walter Prierwert

Vahdin vaihdos

Elers-viesti on ilmestynyt tänä vuonna 20 vuotta. Tänä aikana on julkaistu 33 lehteä. Se on saavutus, josta sukuseuramme voi olla ylpeä! Toimin Elers-viestin päätoimittajana vuosina 2000-2008. Lupasin palata lehden pariin kunhan väitöskirjani on sellaisessa vaiheessa, että aikaa riittää työn ja lapsiperheen arjen pyörittämisen lisäksi harrastuksiin. Nyt väitöskirja on toisella tarkastuskierroksella ja toivottavasti väitöstilaisuus on syksyllä. Oman jatko-opiskelun innoittamana tässä lehdessä alkaa juttusarja, jossa tohtorit ja tulevat tohtorit esittelevät omia tutkimuksiaan. Olen jo saanut useita juttuja, kiitos!

Vuosina 2000-2008 sain paljon uusia tuttavuuksia ja opin uutta sukumme vaiheista. Samaa toivon tälläkin kierroksella. Odotan kirjeiden, sähköpostien ja puheluiden tulvaa! Luotan siihen että isovanhemmat muistatte lähettää tiedot uusista suvun jäsenistä ja vastavalmistuneiden vanhemmat kertoa jälkikasvunne saavutuksista.

Mervi Koivulahti-Ojala

Kuhilastie 36, 20780 KAARINA
meelheko@live.fi +358 40 522 4827

Alvar Aalto.

Elersläisiä Aallon jalanjäljillä

Elers-suvun suurimpiin kuuluisuuksiin luetun akateemikko Alvar Aallon vuonna 1936 valmistuneeseen asuin- ja toimistorakennukseen tutustui museo-oppaan avustuksella 16. huhtikuuta parisenkymmentä elersläistä Helsingin Munkkiniemessä, Riihitiellä, jonka vaiheilla on vallinnut varmaankin rauhaista meno aikanaan. Aika lailla samaa voi sanoa tästäkin päivästä luonnonläheisellä alueella. Samoin joukko tutustui Aallon arkkitehtitoimiston myöhemmän tyyssijaan pienen kävelymatkan päässä asuinpaikasta.

Aino ja Alvar Aallon koti- ja toimistotalo edustaa myöhemmin arkkitehti Aallolle jo ominaista ”Välimeren tyylin” suuntaa eli ulkoverhouksessa vallitsee valkoinen väri (vaaleaksi kalkittu tiili) ja rakennuksen ”viidennen julkisivun” muodostaa tasakatto, joka tyyli-ilajina jakaa kansaa. Riihitien kiinteistön on todettu ennakoineen Villa Maireaa, Noormarkkuun nousutta ja Aallon suunnittelemaa Maire Gullichsenin residenssiä.

Arkkitehtuurin jälkeen pääosa joukosta nautti vielä ruumiinravintoakin yhteisellä aterialla ja ”pureskeli” noin kuvainnollisesti näkemäänsä. Idea ”pienen piirin” sukutapaamisista jonkin teeman ympärillä oli heitetty ilmaan edellisvuonna Hyvinkään sukukokouksessa. Ajatus toteutui kivasti ja siitä passaa ottaa mallia muuallakin! Kuten mm. Turun suunnallakin on jo tehty!

Päällimmäisenä jäi mieleen tilojen valoisuus, joka onkin yksi tärkeä elementti tilojen suunnittelussa. Myös Aallon kotitalon suuri piha teki vaikutuksen vaihtelee

Tässä pienehkössä tilassa Aallon toimisto aloitti hänen asuintalossaan ennen toimistorakennuksen valmistumista.

Alvar ja Aino Aalto.

Tämä on Aallon suunnittelema Turun Sanomien toimitalo Turussa Kauppiaskatu 5:ssä.

vine pinnanmuotoineen; lieneekin ollut rentouttavaa istua olohuoneen isojen ikkunoiden äärellä ja antaa silmien levätä kauniissa pihapiirissä. Pienissä tiloissa neliöt oli otettu tehokkaasti käyttöön. Tämä näkyi mm. pojan huoneen sisustuksessa. Kalusteiden suunnittelussa oli myös huomioitu käytännöllisyys. Varsinkin ruokailutilan kaapisto teki vaikutuksen, Irmeli Amonsén toteaa.

Olisi kiva vieraillla kotitalossa toisenkin kerran. Yksityiskohtia riittää ja uusi kierros toisi uutta nähtävää ja ajateltavaa – ehkä sellaisiakin yllätyksiä, jotka jäivät nyt näkemättä. Irmelille jäi myös mieleen oppaan kertoma mielenkiintoinen tarina salaovesta, johon talon isäntä joutui joskus turvautumaan.

Valoisuus vaikutti

Myös Tuija Ruoho-Airolaan teki vaikutuksen eri ilmansuunnista tiloihin tulviva valoisuus, joka lisäsi tavallaan tilojen avaruutta. Kylpyhuoneen kattoikkuna

toi myös valoisuutta rakennukseen, jossa tunnelmat vaihtelevat eri vuorokauden- ja vuodenaikoina. ”Valonkiertoa” olisi halunnut jäädä seuraamaan. Hänkin kiinnitti huomiota monimuotoisiin tontteihin, joista silmä löysi mielenkiintoisia yksityiskohtia ikkunoiden takaakin.

Kotitalossa oli taitavasti erotettu julkinen ja yksityinen tila toisistaan ja myös eri lattiatasojille, mikä pilkkoi tiloja vähän turhankin pieniin osiin. Hiukan hämmästyttikin se, että Aallon nelihenkiselle perheelle palvelusväki mukaanlukien ei liikoja tiloja löytynyt. Toimistoväen poistuttua työpäivän jälkeen perheelle tuli tietysti lisää tilaa olla ja elää.

Ruoho-Airolan mieleen jäi monta Aaltojen suunnittelemaa esinettä kuten pyöreä tupakkapöytä ja ruokasalin kahdelta puolelta avattava kaapisto. - Esineistössä näkyi kummankin aviopuolison kädenjälki.

Aallon erillisestä toimistorakennuksesta mieleen jäi erityisesti puutarhaan kauniisti avautuvan tilan lisäksi

Tämä kuvan joukko tutustui Aalto -museoon.

Frans Rönholm, 5 v., esittellee Aaltojen kodin massiivista ovenkahvaa, jonka Aalto itse suunnitteli.

myös kotoinen kanttiini, jossa henkilökunta lounasti ja vietti varmaankin muutenkin yhteisiä hetkiä. Suurten projektien aikana tilan lienee täyttänyt kiihkeä puheensorina. On hyvä, että toimistorakennus on yhä aktiivikäytössä. Aaltojen asuintalo palvelee nykyään museona. Tämä on luonteva ratkaisu.

Ruoho-Airolankin mukaan yhteinen ateria museokierroksen jälkeen oli kiva kokemus isossa sukulaisporukassa.

Todettakoon, että Munkkiemen alueen maankäyttöä suunnitteli niinkään kuulu arkkitehti Eliel Saarinen, jonka upea jugendtyylin luomus, pensionaatti (nyt koulutustalo) sijaitsee aivan Aaltojen kotia vastapäätä pienen pallokentän takana. Se toimi vuosina 1923-1940 Kadettikoulun tyyssijana ennen Santahaminaan siirtoa. Munkkiluostaria ”Munkassa” ei ole toiminut, vaikka joku aina niin luuleekin!

Alvar Aalto.

Krittiikkiäkin

Arkkitehtuuri jos mikä herättää kansalaisissa erilaisia tunteita. Kuten tunnettua Aallon työskentely on runsaan kiitoksen ja kunnian ohella tuottanut jopa sapekastakin kritiikkiä: tulinjalla ovat olleet mm. Aallon luomukset kulttuuri- ja kongressitalo Finlandia -talo (valmistui 1971) ja Enso-Gutzeitin pääkonttori (1962).

Edellisen harmina ovat olleet paitsi akustiset ongelmat myös talon julkisivun italialainen Carrara-marmori, joka pitäisi nyt uusia jo toisen kerran; tämä julkisivumateriaali ei kestä Suomen ilmastoa vaan ”käretyy” sentin tahtia vuodessa. Se uusittiin siis 2000-luvun alussa 10 miljoonan euron hinnalla ja taas ”tarttis jotain tehrä”.

Jokainen joka on nähnyt v. 1897 valmistuneen Alfred Norrmenin palatsin kuvan (4-kerroksinen, punatiilinen kaunotar, uusrenessanssia, Katajanokalla parhaalla pramilla Uspenskin katedraalin vastapoolina) lienee valmis tunnustamaan, että palatsin purkamisen v. 1960 oli tosi suuri munaus!

I.V. 1962 tilalle nousi Aallon suunnittelema laattikommainen pääkonttori (valkoinen marmoripinta). Ei purkupäätös ollut tietenkään Aallon moka vaan kiinteistön omistajan ja sen siunanneen lautakunnan.

KARI NUMMILA

Kuvassa on osa Paimion parantolan julkisivua. Kohde on tunnettu ja tunnustettu luomus.

Erkki Porramo, kunniajäsenemme 1916-2005

Älkää tehkö tätä . . .

ellette halua, että seuraukset koukuttavat teidät täältä ikuisuuteen, ja ovat tehneet sitä tähän mennessä jo yli 20 vuoden ajan. Älkää laittako ainakaan Loimaan Lehteen ilmoitusta, jossa kuulutatte kiinnostuksenne Elers-sukua kohtaan ja pyydätte suvun jäseniä ottamaan yhteyttä. Kontakteja kyllä tulee, joka osoittaa monien muittenkin olevan kiinnostunut juuristaan.

Näin tein 1990-luvun alkuvuosina aavistamatta, mihin myllyyn olin joutumassa. Yhteydenottoja tuli runsaasti. Osa vastanneista oli yhtä tietämätön epäilemästään suvusta kuin itsekin, osa hyvinkin perehtynyt Elers-sukuun ja jo pitkään tehnyt ansiokasta työtä suvun vaiheitten tutkimiseksi ja kirjaimiseksi. Kaikille oli yhteistä se, että minut otettiin vastaan hyvin myönteisesti, eikä ollut väliä, olinko kolmas tai kahdeksas serkku. Tunnelma oli kuin sukukouksessa, jossa vuosien jälkeen tavataan kaukaisiakin sukulaisia, mutta tarinat jatkuvat siitä, mihin ne edellisessä tapaamisessa jäivät.

Näistä yhteyksistä muodostui sitten se verkosto, jonka avulla koottiin ensin Elersien sukutiedot yhdeksi kokonaisuudeksi vanhimmista tunnetuista ajoista alkaen aina viimeisimpiin perhetapahtumiin. Yhteydenottojen lisääntyessä alkoi tulla yhä useammin kyselyitä sukuseuran perustamisesta ja sukukirjan julkaisemisesta. Kaikki nämä sitten vuosien kuluttua toteutuivat, mutta ilman apuvoimia se ei olisi ollut mahdollista.

Erkki Porramon tutuksi

Yksi arvokkaimmista yhteydenotoista tuli puhelimitse Tampereelta – Erkki Porramolta. Puhelusta saamani vahva ensivaikutelma – arvokas, hienotunteinen, vaatimaton ja kaikesta tietämyksestään huolimatta tällaisen keltanokan tasa-arvoisena huomioiva herra – säilyi vahvana tuttavuutemme loppuun saakka. Todellisen ystävän ja auttajan totesin vuosien mittaan hänestä saaneeni.

Parempaa pääsyä Elers-suvun alkulähteille en olisi voinut saada. Itselläni ei tuossa vaiheessa ollut juuri muuta tietoa suvusta, kuin että isäni äiti Amanda Josefina (taulu 1724) oli tyttönimeltään Elers ja isältäni oli saanut rovasti Sovijärven tekemän Loimaan seurakunnasta saamiinsa tietoihin perustuvan Elers-selvityksen. Se ei vielä varmasti todistanut kuulumistani elerseihin, kertoi vain erään Frans Erland Elersin muuttaneen 16-vuotiaana Loi-

maalta Turkuun, mutta Turusta Amanda Josefinakin oli syntyisin. No, myöhempi tutkimus vahvisti Frans Erlandin Amanda Josefinan isäksi ja minut täysiveriseksi elersläiseksi.

Erkki Porramo (taulu 1570) oli perinyt sekä halun että perusaineiston Elers-suvusta adoptioäidiltään Ami Hyppölältä. Tämä oli Laitilan kirkkoherra Henrik Oskar Elersin (taulu 1535) ja Ida Sofian 11-päisen lapsikatraan nuoremmasta päästä. Häntä vanhempia olivat Forssassa tutustumamme Jalo Elers, Onni Elers, ja Nelli Toivonen. Amia nuorempia olivat Erkki Porramon äiti Elli Pantschu > Arola ja Martti Elers.

Ami Hyppölä aloitti

Ami ja Alekski Hyppölä (taulu 1568) avioliitto oli lapseton, mutta he adoptoivat Kerttu Vilma Siviän Alekski Hyppöläns ensimmäisestä avioliitosta ja Erkki Kalervo Johanneksen. Hyvään perheeseen molemmat lapset pääsivätkin, sillä Alekski Hyppölä oli Tampereella menestyvä paperinjalostustehtailija ja kauppaneuvos. Erkki Porramo koulutautui ekonomiksi ja toimi isänsä perustaman Hyppölä Oy:n

Ami
Hyppölä
1893-
1986

Lutnantti Johan Elersin syntymästä oli 1989 kulunut 300 vuotta. Siinä syy Elersien kokoontumiseen Porramoille Tampereelle. Seisomassa vasemmalta Erkki Toivonen, Inkeri Arola, Arvo Penttinen, Sylvi Porramo, Kaarlo Arola ja Erkki Porramo, istumassa Marja Saivosalmi, Irma Penttinen, Pauli Ervi, Maija-Liisa Korppas ja Kerttu Ervi.

konttoripäällikönä, viimeksi toimitusjohtajana. Vuonna 1936 Pantschu-nimi muuttui Porramoksi.

Ami Hyppölä oli varmaan jo Laitilan pappilassa tutustunut isänsä avulla sukututkimukseen ja jatkoi sitä avioiduttuaan. Rovasti Henrik Oskar Elersin tiedossa oli varmaan hyvin suvussa kerrottu tarina, miten ”Puolasta tuli Loimaalle kaksi upseeria”. Kun suvun juuret näin näyttivät johtavan Loimaalle, Ami Hyppölä antoi rovasti Kaarlo Sovijärven tutkia suvusta sen, mihin Loimaan kirkonkirjat pystyvät antamaan tietoja. Rovasti Sovijärvi tuntui antautuvan innolla työhönsä. Siitä kertoo se perusteellisuus, miten hän on saanut joskus vähäisistäkin katkelmista kokonaisuuden. Hänen tutkimuksensa aikana kirjoitettiin Loimaan historiaa ja sen kirjoittaja ja rovasti Sovijärvi ihastelivat usein yhdessä noita ”Loimaan mustalaisia” ja heidän ”ihmeen sikiävää sukupuutansa”. Nämä reunamerkinnot ilmenevät noista saamani Elers-tutkimuksen käsikirjoitusliuskoista.

Ami Hyppölän ja Kaarlo Sovijärven tutkimukset olivat sitten pohjana Erkki Porramolles, kun hän aikanaan jatkoi adoptioäitinsä työtä. Se laajenikin suuresti, kun tietoja etsittiin yhä laajemmalla alueella seurakunnista pyydytyillä virkatodistuksilla ja laajan suvun antamalla tiedoilla ja kuvilla. Nykyaika helpotti Erkki Porramo, kun seurakuntien mikrofilmit alkoivat olla Mikkelin maakunta-arkistosta ostettavissa tai kirjastoista lainattavissa.

Elersejä koolla Kokemäellä 1992 Eila ja Martti Ruuhisen luona. Takana vasemmalla Olavi Näsänen, Juhani Vihervirta, Pekka Simula, Anja Nieminen-Porkka, Toini Näsänen, Arvo Penttinen, Erkki Porramo ja Martti Ruuhinen, edessä Kirsti Knuutila, Irma Penttinen, Helmi Simula, Sylvi Porramo, Laila Soinio, kameran takana Eila Ruuhinen.

Erkki ja Arvo

Erkki Porramo sai hyväksi kumppanikseen serkkunsa Irma Penttisen (taulu 1566) puolison, turkulaisen Arvo Penttisen. Tämä oli perehtynyt vanhoihin 1700-luvun käsialoihin ja koukeroiseen ruotsinkieleen. Aineistoa etsittiin Tukholman sota-arkistoa myöten. Porramon ja Penttisen yhteistyönä käännyivät suomeksi sukukirjan vanhimmat tekstit luutnantti Johan Elersistä lähtien. Kaverukset pyrkivät myös selvittämään Elers-suvun varhaisimpia vaiheita ennen kahta Johan Elersiä, kapteeniluutnanttia ja luutnanttia. Viroon, Puolaan, Tanskaan ja Saksaan tehdyt kyselyt eivät ole edistäneet tuota suuntaa vielä tähän päivään mennessä.

Erkki Porramo antoi auliisti käyttöön hankkimansa tiedon ja runsaasti saimmekin sitä vaihtaa keskenämme. Joitakin kertoja kävin Tampereella kopiokoneen kanssa, ja antoisa lähde oli Porramon ja Penttisen yhdessä kokoama ”Tietoja Elers-suvusta”-kansio valokuvineen. Vähitellen sain olla myös antavana puolena omien tietojeni lisääntyessä.

Viimeisinä vuosinaan Erkki Porramon näkö heikkeni lähes sokeudeksi. Liian ahkeraa vanhojen ja mikrofilmien tiirailua hän moitti sairautensa syyksi. Arvokkaasti Porramo silti vaivansa kantoi ja alkoi luovuttaa arkistoaan sukuseuran haltuun. Täällä meillä Elers-kaapissa ovat nyt virkatodistusmapit, paksu kokoelma mikrofilmejä ja niille lukulaite, paljon parempi kuin pankeissa koskaan. Joku saa ne aikanaan täältä periä.

Esivanhempia on muistettu

Erkki Porramon lähisuku oli jo ennen sukuseuraa pitänyt yhtä juuri Elers-esivanhempien teemalla. Yksi ensimmäisistä tapaamisista oli Porramoilla luutnantti Johan Elersin syntymän 300-vuotisjuhla. Esi-isänsä olivat silloin juhlimassa lähinnä serkusten muodostama lähipiiri.

Kokemäellä pidettiin toinen tapaaminen 1992 Eila ja Martti Ruuhisen luona. Eila Ruuhinen o.s. Rauta (taulu 559) oli loimaalaisena tietoinen elersläisyydestään. Hänen miehensä oli maanviljelijän ammatinsa ohella puunveistotaiteilija. Hän, Arvo Penttinen ja Erkki Porramo olivat viimeistelleet Jalo Elersin luonnosteleman Elers-vaakunan, ja sen Erkki Porramo sai muistoksi kotiinsa. Sieltä vaakunan aihe tuli sukuseuran käyttöön ja vaakuna oli hetken lainassa Loimaan kirjastossa, kun sinne perustettiin Elersien nimikkohuone.

Olin vuoteen 1992 mennessä jo ilmiantanut itseni niin, että sain kutsun Ruuhisille Kokemäelle. Myös Kirsti Knuutila (taulu 618) oli kutsuttu Elersien suvun erään kantatilan emäntänä ja Anja Nieminen-Porkka (taulu 1870) yhtenä vahvana sukututkijana. Toini Nässästä (taulu 17) kutsuin omaksitunnokseni, koska hänellä oli usein teräviä huomioita tutkimustuloksistani. Helmi ja Pekka Simula (taulu 1587) isännöivät Kokemäen Villiön Simulaa, johon Adrian Elersin tyttären poika oli aikoinaan tullut isännäksi. Laila Soinio ja Eila Ruuhinen ovat sisaruksia. Muistan hiukan ylpeänä esitelleeni Elers-sukupuuta, jonka olin rakentanut Sovijärven tutkimuksen mukaan. Sama lakana lienee ollut myöhemmin esillä ensimmäisessä sukukokouksessa. Pientä oli aikaansaannokseni noitten vanhojen konkarien töitten rinnalla, mutta ilman mitään kommentteja sain työni esitellä.

*Martti Ruuhisen
Erkki Porramolle
veistämä Elersien
vaakuna*

Erkkiä muistellen

Alussa kerroin, että Erkki Porramon eräs piirre oli vaatimattomuus. Se kävi monissa yhteyksissä ilmi. Edes hyvää valokuvaa en ole hänestä saanut, vain noita ryhmäkuvia. Suurista aikaansaannoksistaan huolimatta hän ei tuonut itseään esille, mutta oli aina valmis auttamaan, missä vain pystyi. Sain vierailta Porramoitten Tampereen kodissa aina tarvitessani ja seurata samalla Erkin näön heikkenemistä. Vain harvoin hän valitti sitä, ettei enää pystynyt jatkamaan tutkimustyötänsä, mutta piti mielensä silti virkeänä. Kaupungilla keppinsä kanssa kulkiessaan hän tunsi silti pientä kateutta niitä kohtaan, jotka ohittivat hänet kadulla, ”vaikka niillä oli kaksi keppiä”. Oli keppikävely tullut muotiin niihin aikoihin.

Tunnen olevani etuoikeutettu saadessani olla Erkki Porramon kaltaisen persoonan ensin oppipoikana, sitten työtoverina ja viimeksi työn täydentäjänä.

JUHANI VIHERVIRTA

Ilmoittautuminen Elersien sukuseuran 20-vuotisjuhlaan

Osallistumismaksut: aikuiset 20 €, 7-12 vuotiaat 10 €

Osallistumismaksu maksetaan Elersien sukuseuran tilille **viimeistään perjantaina 9.9.2016**. Merkitse tiedotekenttään osallistujien nimet.

Tili: Loimaan Seudun Osuuspankki FI17 5239 0020 0318 05

Peruutuskulut: 10.9. jälkeen tehdyistä peruutuksista veloitetaan maksu kokonaisuudessaan

Mukaan mahtuu 80 ensimmäistä!

Ilmoittautumiset: elersiensukuseura@gmail.com, Irmeli Amonsens (Forssa) 050-570 1285 tai

kotisivujen kautta : www.egers.fi, josta löytyy myös ilmoittautumislomake.

Osallistumismaksu sisältää lounaan, kakkukahvin ja ohjelman.

Ajo-ohje/http: www.sarka.fi/: Sarka sijaitsee Loimaalla Turku-Tampere valtatie 9 varrella, noin neljä kilometriä Loimaan keskustasta Turun suuntaan.

Aika: Lauantai 24.9.2016 kello 11.00 alkaen ilmoittautuminen (ohjelma kokonaisuudessaan on Elers-viestissä 2/2016).

Paikka: Suomen maatalousmuseo Sarka, Vanhankartanontie 383, 32200 Loimaa

Pysäköinti: Museon piha-alueella pysäköintitilaa

Nimi: _____

Sukutaulun numero (jos on tiedossa): _____

Osoite: _____

Puhelin: _____

Sähköposti: _____

Muut perheenjäsenet, lasten ikä: _____

Ruokavalio/allergiat: _____

Muuta huomioitavaa: _____

Oppineita riittää suvussamme

Sotilaita. Pappeja. Talonpoikia. Muusikoita. Elers-viesteistä ja kirjasta on jäänyt mieleeni, että suvustamme löytyy arvostettujen ammattien edustajia ja lahjakkaita taitelijoita. Kun omat akateemiset opintoni alkavat olla loppusuoralla jäin miettimään, missä ovat akateemisesti ansioituneet elersit. Muutaman sähköpostin lähettämisen jälkeen minulla on alkanut valjeta, että sukumme on varsin ansioitunut akateemisessakin maailmassa. Seuraavissa numeroissa saatte lukea lisää akateemisista saavutuksista niin nykypäivässä kuin historiassa! Jos olet itse väitellyt tai tunnet muita väitelleitä tohtoreita, toivon että lähetät tiedot osoitteeseen meelheko@live.fi

Oppimisen mahdollisuudet venäjänkielisessä CLIL-alkuopetuksessa

Maarit Kaunisto (taulu 423)
Helsingin yliopisto/OKL

Aloitin jatko-opinnot n. kolme vuotta sitten Helsingin yliopiston Opettajankoulutuslaitoksella tarkoitukseni tutkia omaa työtäni. Olen työskennellyt luokanopettajana Suomalais-venäläisessä koulussa n. 20 vuotta. Olen alun perin venäjän ja ruotsin opettaja ja sittemmin koulutautunut myös luokanopettajaksi. Työhöni luokanopettajana Suomalais-venäläisessä koulussa kuuluu opettaminen myös venäjäksi. Pienten lasten kanssa työskennellessäni olen vuosien varrella huomannut, miten he imevät kieltä erityisesti toiminnallisen työskentelyn kautta niin, että kieli on väline eikä niinkään oppimisen kohde. Olen kouluttanut itseäni erilaisilla kursseilla perehtyessäni vieraskieliseen opetukseen (*CLIL=Content and Language Integrated Learning*) ja tutustunut alan kirjallisuuteen ja tutkimuksiin (CLIL-opetus, johon myös kielikylypy kuuluu). Kielen syöttäminen on erittäin tärkeää, mutta myös kielituotoksen saaminen oppilailta pienelläkin kielitaidolla on keskeistä. Toisin sanoen, kieli käyttöön heti eikä vasta sitten, kun sitä osaa kenties tarpeeksi. Saatuaani tutkimusluvut tutkimuskohteena olevan luokkani (2013) vanhemmilta, aloitin aineiston keruun videoimalla erilaisia luokkahuoneen vuorovaikutustilanteita samalla itse toimien opettajana. Keräsin aineistoa kaksi vuotta ja samalla litteroin tarkemmin niistä joitakin. Tällä hetkellä teen analyysiä ja kirjoitan ensimmäistä artikkelia, joka julkaistaneen Suomen soveltavan kielitieteen yhdistyksen (AFinLA ry) verkkojulkaisuna tämän vuoden lopulla. Työskentelen oman työni ohessa enkä ole päässyt nauttimaan vielä minkäänlaisista apurahoista.

Tarkemmin tutkimuksesta

Venäjän kieltä CLIL-opetuksen kohdekielenä (e. language 2, eli toinen kieli äidinkielen jälkeen) ei ole Suomessa tutkittu aikaisemmin. Työssäni tutkin yhden alkuopetusluokan (oman) aitoa lähivuorovaikutusta sellaisissa tilanteissa, joissa sisältöjä (matematiikka, musiikki, kuvataide, käsityö ja ympäristötieto) opiskellaan integroituina teemakokonaisuuksina venäjäksi. Oppilaat ovat täysin suomenkielisiä eikä heillä ole minkäänlaisia venäjänkielisiä kontakteja perheessään. Argumenttini on, että erilaisella oikea-aikaisella tuella, niin kielellisellä kuin ei-kielelliselläkin, voidaan ruokkia oppilaiden kehittyvää venäjän kielen suullista taitoa. Tällaisia tukimuotoja ovat esimerkiksi opettajan tietynlaiset johdattelevat kysymykset, palaute oppilaan puhevuoroihin, painotukset, korostukset ja tauot sekä vertaisoppijoiden tarjoama tuki erilaisissa tuntiaktiviteeteissa. Erityisesti painotan sitä, että kohdekielen (L2) oppimisen taustalla vaikuttavat myös oppijan aktiivisuus ja osallisuus (van Lier 2008: 163), mikä vastaa sosiokulttuurisen teorian käsitystä oppimisesta (ks. esim. Vygotsky 1979 ja 1982). Tiivistetysti tämän oppimisen teorian mukaan oppiminen on ensin sosiaalista eli yksilöiden välisessä vuorovaikutuksessa tapahtuvaa ja vasta sen jälkeen yksilöllistä (ks. esim. Mitchell & Myles 1998: 161). Tästä syystä tarkastelen kielen oppimista yhteydessä sosiaaliseen vuorovaikutukseen, erityisesti osallistumisen rakentumiseen.

Ensimmäinen artikkeli käsittelee oppilaiden aloitus- ja vastausvuoroja venäjänkielisessä CLIL-alkuopetuksessa ja on siis osa laajempaa kokonaisuutta, jonka työotsikko tällä hetkellä on ”*Oppimisen mahdollisuudet venäjänkielisessä CLIL-*

alkuopetuksessa”. Tutkimukseni metodina käytän diskurssianalyysiä eli tarkastelen litteroitua puhuttua kieltä aina sen yhteydessä ympäröivään kontekstiin.

Tutkimuksen tarkoitus

Tutkimukseni tarkoitus on kehittää omaa työtäni kielikasvattajana ja samalla nostaa esiin venäjän kielen merkitystä ja asemaa kielipoliittisesti. Tähän mennessä on Suomessa ja muuallakin maailmassa, erityisesti Euroopassa ja Kanadassa, tutkittu ruotsin ja englannin kielen kehittymistä ja käyttöä vieraskielisessä opetuksessa ja samalla todettu tällaisen opetusmuodon kehittävän oppilaiden

kielitaitoa nimenomaan rohkeamman kielenkäytön suuntaan. Olen useasti harmitellut omalla kohdallani sitä, että niitä kieliä, joita koulussa opiskelin ei ollut tilaisuuksia juuri käyttää. Hakeutumalla kieliopintoihin ja matkustelemalla sekä työn että vapaa-ajan merkeissä olen itselleni järjestänyt vieraan kielen harjoittelumahdollisuuksia. Toivon ja uskon, että viimeistään uusien opetussuunnitelmien käyttöönoton myötä (syksyllä 2016) suullisen kielitaidon merkitys kasvaa.

Vantaalla 5.5.2016

Maarit Kaunisto

Kauppätieteilijä Sini Jokiniemi (taulu 1738)

Hain jatko-opiskelijaksi Turun kauppakorkeakouluun loppuvuodesta 2008. Olin tuolloin erityisen kiinnostunut ihmisten välisestä vuorovaikutuksesta käytyäni Business Coach -koulutuksen. Kaipasin 34-vuotiaana elämäni jotain uutta haastetta, jota työelämä ei suoraan tuonut. Mietin, että olisi aika hienoa miettiä 80-vuotiaana, että elämäni ehti mahtua väitösmatkakin. Ja sitä paitsi, ihmisiä ne väitelleetkin ovat, joten minunkin siis voisi olla mahdollista onnistua! Jatko-opiskelijaksi minut hyväksyttiin helmikuussa 2009, ja sen jälkeen sain oikein luvan kanssa tutkia kiinnostavia asioita juuri niin syvällisesti mitä halusin. Elämä oli hektistä finanssialan kehitystyön ja perheen pyöryksessä pääkaupunkiseudulla.

Koska maisteriopintojeni pääaine oli markkinointi, päädyin tutkimaan lempiaiheeni - vuorovaikutusta - yritysten välisissä myyntikeskusteluissa. Halusin ymmärtää, mitä arvoa myyntikeskusteluun osallistuvat ostaja ja myyjä kokevat vuorovaikutuksesta saavansa. Lähdin siitä ajatuksesta, että vaikka myyntikeskustelu itsessään ei johtaisikaan kaupantekoon, vuorovaikutustilanne itsessään on aina arvokas siihen osallistuvien henkilöiden näkökulmasta.

Syyskuussa 2014 väitin, että sekä asiakas että myyjä kokevat saavansa keskinäisestä vuorovaikutuksesta arvoa itselleen sekä henkilökohtaisesti että ammatillisesti. Syntyvän arvon pohjalta heidän keskinäinen vuorovaikutuksensa syvenee, mutta he voivat myös toisistaan erillään hyödyntää keskustelussa syntynyttä arvoa. Tämä tapahtuu sekä asiakkaan että myyjän omilla työpaikoilla esim. palveluiden ja toiminnan kehittämisessä sekä kumman asiakas- ja muissa kumppaniverkoistoissa. Väitökseni hyväksyttiin, karonkkajuhlat olivat ihanat ja uuden kauppätieteiden tohtorin olo huojentunut.

Kuva: Anna Dammert

Kauppätieteilijä Sini Jokiniemi.

Tohtoripromootioon osallistuin toukokuussa 2015, jolloin hioin miekkani ja asetin tohtorinhatun päähäni. Sittemmin olen voinut täysimittaisesti hyödyntää opintojeni antia siirryttyäni myynnin yliopettajaksi Turun ammattikorkeakouluun.

Sini Jokiniemi

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-249-365-1>

Tiina Miettinen:

Piikojen valtakunta; Nainen, työ ja perhe 1600-1700-luvuilla

Historiantutkija Tiina Miettinen romuttaa käsitystämme 1600-1700-lukujen suomalaisnaisesta alistetun nuoresta pitäen kotiin ja mieheen. Suomalainen nainen teki töitä. Talollisen poika peri yleensä talon. Elleivät talon tyttäret avioituneet talollisen pojan kanssa, oli itsestään selvää, että oli lähdeittävä töiden perässä muualle: yleensä toisiin kyliin ja taloihin piikomaan. Se tarkoitti myös itsenäisyyttä. Ei tarvinnut naida ensimmäistä vastaan tulijaa. Tehtiin uraa ja säästettiin rahaa tulevaa avioliittoa varten.

Taloudelliset edellytykset saavutettiin vasta lähempänä kolmeakymmentä ikävuotta, kuten nykyäänkin. Toki naisilla oli suhteita ennen avioitumistakin ja lapsiakin syntyi. Siitä seurasi rangaistus, mutta aina se ei kuitenkaan ollut maailman suurin häpeä eikä nainen välttämättä menettänyt mahdollisuuksiaan miesten keskuudessa. Myöskään ikäerolla ei ollut suurta merkitystä. Nuoren miehen ja vanhemman, uraa luoneen naisen avioliitto oli entisajan maaseudulla yleistä.

Piian työstä saattoi tulla myöskin haaste. Kartanoissa ja isoimmilla tiloilla oli mahdollisuus myös erikoistua esim. karjanhoitoon, keittämiseen, leipomiseen ja kutomiseen. Oli sisäpiikoja ja navettapiikoja. Piikojen

ahkeruutta ja taitoja myös arvostettiin. Piika saattoi nousta myös takaisin talonpoikais-säätyyn, kun joku isäntä huomasi näpsäkän piian.

1600-1700-lukujen perheet olivat usein uusperheitä, mutta eriyistä kuin nykyään. Koska kuolema vieraili useasti perheissä, saattoivat lesket solmia useitakin avioliittoja. Oli sinun, minun ja meidän lapsia - aivan kuten nykyäänkin.

Tiina Miettisen kirjasta jäi mielikuva sisukkaasta nuoresta naisesta, joka tarpoi kohti uutta elämää.

Piikojen valtakunta oli Tieto-Finlandia-palkintoehdokas 2015

Kirja perustuu Miettisen väitöskirjaan Ihanteista irrallaan. Hämeen maaseudun nainen osana perhettä ja asiakirjoja 1600-luvun alusta 1800-luvun alkuun.

FT Tiina Miettinen toimii tutkijana Tampereen yliopistossa.

Irmeli Amonsén

Saviseudun SARKA

Loimaa sijaitsee vilja-Suomen ytimessä, Saviseudulla, joka on mainio kamara kasvinviljelylle. Sana ”kulttuurikin” tulee maanmuokkaamisesta eli kultivoimisesta; sivistynyttä ihmistä sanotaan kultivoituneeksi.

Valtakunnallisen erikoismuseon, Suomen maatalousmuseo Sarraan (loimaalaisittain) oikea tyyssija on tietysti Loimaa, jossa Sarka alkoi elää v. 2005. Voi kysyä, miksi vasta silloin museoiden luvatussa maassa. Siksikin myöhäinen syntymä kummastuttaa, että kultivointi vasta mahdollisti siviilisaation liikkeellelähden niin hyvässä kuin vähän pahoine sivuvaikutuksineenkin!

Loimaan kehitystä oli jarrutettu vuosikymmeniä pienkuntamentaliteetillä (Loimaatkin yhteen vasta 2005) ja sen ehkä viimeisin moka oli museon heittäminen ”vähän ei minnekään”. Loimaan cityn vaiheilla siitä olisi tullut se kiintopiste, joka muiden palveluiden myötä olisi saanut ohiajvatkin ihmiset poikkeamaan Loimaalla, ”maailmaan vanhimmalle paikkakunnalle” (Alussa Jumala teki taivaan ja loi maan/Loimaan!). Sarka on siis kaikkineen mainio paikka sukukokoukselle niin ruumiin- kuin hengenravinnonkin takia. Tulkaa ja viihtykää!

KARI NUMMILA

Sukuseuran jäsenmaksu 2015-2017

Sukukokous pidetään sääntöjen mukaan joka kolmas vuosi huhti-syyskuun aikana. Kokous päättää sääntöjen 9§:n mukaan toimintasuunnitelman ja siihen liittyen talousarvion, jossa vahvistetaan jäsenmaksu kolmelle vuodelle. Sukukokouksessa kesäkuussa 2014 päätettiin jäsenmaksuksi 30,00 euroa ja perheenjäsenen lisämaksuksi 10 euroa.

Jäsenmaksu maksetaan sukuseuran tilille:
Loimaan Seudun osuuspankki

FI17 5239 0020 0318 05, viite: 10003.

Mikäli olet epävarma maksustasi, voit ottaa yhteyttä rahastonhoitajaan sukuseuran sähköpostilla: elersien@sukuseura@gmail.com tai soittamalla/tekstiviestillä numeroon 040 826 1429.

Elers-viesti on postitettu jäsenmaksun kahtena edellisenä kautena maksaneille sukuseuralaisille, ja jäsenmaksusta on tiedotettu lehdessä. Erillistä laskua ei ole lähetetty.

Sukuseuran tuotteet:

- Sukukirjat, I-II osa **20 €** ja dvd **20 €**
Tilaukset: Juhani Vihervirta p. 02- 537 3523
tai juhani.vihervirta@kolumbus.fi
Muut tuotteet, tilaukset: Irmeli Amonsén
050-570 1285 tai irmeli.amonsen@surffi.net
- Pöytäviiri: **26 €**
Salkoviiri (4,5 m) **95 €**
Postimerkit **23 €**/arkki 10 kpl
Pinssi: **10 €**
Servetit: kahvi **4,00 €**/20kpl
ruoka **4,50 €**/20kpl
kahvi- ja ruokaliinat yhdessä yht **8,00 €**
Servettipidike kiveä,
vaakunamerkki hopeaa: **20,00 €**
6 kpl **110 €**
Rintakoru hopeaa: **125 €**
Rannerengas hopeaa: **50 €**
Solmiopidike hopeaa: **70 €**
Kalvosinnapit hopeaa: **85 €**
Solmiopidike ja kalvosinnapit
yhteismyynti **150 €**

Mikäli vastaanottajaa ei löydy osoitteesta, palautetaan posti osoitteella:
Sirikka Oksanen, Mantelitie 3 B 35, 01710 VANTAA

ELERS-SUKUSEURAN JÄSENLOMAKE

JÄSENHAKEMUS JÄSENTIETOJEN MUUTOS PÄIVITYS

Kaikkien kohtien täyttäminen takaa joustavan yhteydenpidon. **Pakollinen tieto on merkitty tähdellä ***

Suku- ja etunimi * _____

Postiosoite * _____

Sähköpostiosoite _____

Puhelin _____ Taulun numero _____

Sukuseuraan jäsenenä
kuuluvan henkilön nimi/nimi; _____

Allekirjoituksellani annan suostumukseni Elers-sukuseura ry.:n jäsenrekisteriin. Tietosuojaseloste, mikä käsittelee Henkilötietolain (523/1999) 10§:n mukaisen rekisteriselosteen sekä 24§:n mukaisen muun informaation, kuten tiedot rekisteröityjen oikeuksien käyttämisestä (tarkastusoikeus, virheen oikaisu, kiello-oikeus sekä menettelytavat niiden toteuttamiseksi), on Elers-sukuseuran hallituksella.

Pvm _____

Allekirjoitus _____

Lomake palautetaan Elers-sukuseuran sähköpostilla: elersien.sukuseura@gmail.com tai rahastohoitajalle (jäsenrekisterin ylläpitäjä)

Sirikka Oksanen
Mantelikuja 3 B 35
01710 Vantaa

Jäseneksi hyväksymispäivä _____

(Jäsentiedot ovat Elers-sukuseura ry.:n käytettävissä, eikä niitä luovuteta ulkopuolisille.)

Pankkitili: Loimaan Seudun osuuspankki
FI17 5239 0020 0318 05

